

Kyrkosångsmötet i Linköping.

Då i dessa dagar inbjudan till höstens kyrkosångsmöte går ut över vårt land, må här erinras om att detta möte blir det största möte av denna art, som hållits i Norden. Hittills hava mötena närmast varit avsedda för präster och kyrkomusiker, vilka intresserat sig för kyrkomusik. Denna gång kommer även en skara av kyrkokörer att delta. Man förväntar deltagande från skilda håll av vårt land och har räknat med en sängarkontingent av intill 1,000 sångare.

Kronprins Gustaf Adolf har lovat ställa sig såsom mötets beskyddare.

Själva kyrkosångshögtiden, till vars genomförande de till Sveriges Kyrkosångsförbund anslutna körerna skola medverka, omfattar fredagen den 14 t. o. m. söndagen den 16 okt. De deltagande sångarna förväntas samlas med de tåg, som anlända till Linköping vid halv 3-tiden på fredagens eftermiddag.

Fredagen ägnas därefter åt repetition med den sammanslagna rikskören, varefter högtiden öppnas med en musikstund, som av utrymmesskal torde förläggas till domkyrkan. Lördagens program upptager matutin samt föredrag av biskop Eklund, repetitioner samt den första orgelkonserten, varvid professor Otto Olsson, Stockholm, kommer att utföra orgelkompositioner från tiden före Bach. Efter kyrkosångsförbundens första kyrkokonsert avslutas dagen med samkväm. Söndagen inledes med högmässa, på vilken följer kyrkosångsförbundens första kyrkokonsert samt en Bachkonsert, vid vilken professor A. Schweitzer, den kände tyske läkaren, missionären och Bach-kännaren, kommer att traktera orgeln och Engelbrekts kyrkokör att utföra några Bachkompositioner. En av ledarna för det tyska kyrkosångsarbetet, professor em. Geheimerat Julius Smend, Münster, kommer så att med tolk berätta om tyskt kyrkosångsarbete under det sista årtiondet. Dagen avslutas med Completorium i domkyrkan. Då det ej torde vara möjligt för flertalet sångare att kvarstanna över måndagen, torde de komma att avresa på söndagens afton.

Måndagen ägnas närmast åt överläggningar. Efter högtidlig matutin i domkyrkan följer det första samtalet, om Handboksreformen, varvid professorn vid Åbo akademi Yngve Brilioth och musikdirektören Svante Sjöberg, Karlskrona, hålla inledningsanförandena. Ytterligare förekomma: föredrag av professor Smend om en av den tyska kyrkomusikens för-

grundsfigurer före Bach: Heinrich Schütz; den sista orgelkonserten, varvid en av vårt lands orgelspelare av den yngre generationen: musikdirektören, organisten i Högalidskyrkan i Stockholm, Waldemar Åhlén, kommer att utföra ett program, omfattande kompositioner från tiden efter Bach. Eftermiddagens samtal berör frågan om prästernas och kyrkomusikernas liturgiska och kyrkomusikaliska utbildning och inledes av professor Gustaf Aulén, Lund, samt musikdir. David Åhlén, Stockholm. Mötet avslutas i domkyrkan med vesper.

De hymner, som vid de båda kyrkokonserterna skola utföras av den sammanslagna stora kören, äro följande: Vid första konserten: Händel: Dotter Sion, Praetorius: Det är en ros utsprungen, Hassler-Bach: O huvud, blodigt, sårat, samt Klein: Kläd dig i helighet och frid. Vid den andra konserten: Widéen: Dig vare lov och pris, o Krist, Olsson: En stjärna gick på himlen fram, Morén: Gud har av sin barmhärtighet, och Mendelssohn: Vaker upp. Samtliga dessa sånger skola utföras i de sättningar och med den text, vari de föreligga i den å Diakonistyrelsens förlag utgivna hymnserien. (Pris 7 å 10 öre stycket.)

De sångare, som aktivt deltaga i kyrkosångshögtidens konserter, äga rätt att fritt bevista alla konserter och föredrag på fredag, lördag och söndag. De sångare, som önska deltaga även måndagen, erlägga en avgift av 2:50. Övriga deltagare erlägga för samtliga konserter och föredrag inalles 6 kronor.

Inlogeringen av ett möte av dessa dimensioner kommer givetvis att möta betydliga svårigheter. En särskild kommitté kommer därför att tillsättas för denna fråga, och löjtnanten, greve Oscar Douglas har välvilligt lovat ställa sig i spetsen för densamma. Mötets ledning hyser den livliga förhoppningen, att Linköpingsborna vid detta tillfälle liksom så många gånger tidigare vilja öppna sina hem för mötets deltagare. Man beräknar dock att därejämte behöva anordna inlogering på mötesmanér i större salar för kvinnliga deltagare, varjämte de manliga deltagarna skola inlogeras i kasernerna. Kostnaden för inlogering i hem beräknas till en krona per natt och deltagare, samt för inlogering på mötesmanér till 50 öre per natt. Samtliga deltagare skola medföra lakan, örngott, filtt och handduk.

Icke-sångare, som önska bevista mötet, kunna erhålla logi anskaffat genom mötesbyråns försorg i hem eller å hotell.

Gemensam spisning kommer att anordnas till en kostnad av 4 kronor per dag (3 mål).

Deltagarekort tillsändes alla anmälda deltagare mot postförskott, varvid även kostnaden för mat och logi, där sådan kostnad utgår, kommer att uttagas.

Biljettpris vid resa å Statens järnvägar: Körerna göras uppmärksamma på att ned-sättning med 25 % av biljettpriset beviljas för s. k. sällskapsresa vid ett antal av minst 20 resande i 2:a och 30 resande i 3:e klass samtidigt.

Anmälan. De enskilda körerna anmäla sig till sina stiftsförbunds sekreterare snarast, varefter dessa sekreterare göra körförbundets samfälliga anmälan till

komminister A. Adell. Vid denna anmälan skall uppgift givas om det beräknade antalet sångare, samt deras fördelning på mansstämmor och kvinnostämmor. Under sommaren komma därefter anmälningslistor att utsändas för erhållande av fullständiga uppgifter. Alla förfrågningar om mötet kunna göras hos *komminister A. Adell, Stjärnorp*.

Ej minst med tanke på de betydelsefulla ämnen, som på måndagen skola debatteras, har inbjudan utfärdats av bestyrelsen för mötet till Musikaliska akademien att låta sig representeras. Men även till de nordiska grannländerna, till Tyskland och till Augustanasynoden komma inbjudningar att utfärdas.

Recensioner.

Gustaf Lizell: Det nya handboks-förslaget. Orientering och granskning. Diakonistyrelsens förlag. Uppsala 1926. 107 sid. Pris 3:— kr.

Domprost Lizell var en av de få, som på den orimligt korta tid, som stod till buds sistlidna höst mellan det nya handboks-förslaget offentliggörande och dess behandling i kyrkomötet, medhann att utarbete och offentliggöra en orientering i och granskning av förslaget. Skriften ger väl intryck av huru knappt tillmätt den tid varit, under vilken den tillkommit, men den är värd ett närmare studium, synnerligast av dem, som verkligen vilja fördjupa sig i handboks-förslaget. Domprost Lizells skrift innehåller dels en översikt av förslaget ändringar, dels ett försök till bedömande av dessa ändringars värde, dels en sammanfattande översikt över undersökningens resultat. Den jämförelse verbotim mellan ordalydelsen i den gällande handboken och förslaget, som domprost Lizell här företagit, böra alla granskare av förslaget vara honom dubbelt tacksamma för. Ty förslaget självt antyder ingenstädes, i olikhet med det nyss utkomna engelska förslaget till Common Prayer Book, vilka delar som ändrats eller vilka som lämnats orubbade. Att få en klar blick på vad handboks-förslaget verkligen innebär, kräver därför ett synnerligen tidsödande arbete. Därtill kommer, att domprost Lizells granskning är synnerligen omsorgsfullt utförd. Något misstag kan ha smugit sig in, så när handboks-kommitterade tilläggas de förändringar i anvisningarna i högmässoritualen, som blevo en följd av nya handboken. Alla dessa ändringar: uteslutandet av böndagarnas kollektböner, anvis-

ningarna om dessa dagars epistel och evangelium o. s. v. gjordes dock vid 1920 års kyrkomöte. — Domprosten ställer sig i det hela rätt sympatisk mot många av förslaget ändringar, ger själv f. ö. i samband med sina omdömen nya förslag och anvisningar om huru kommitterades uppslag kunna fullföljas. Här har man tillfälle att konstatera författarens liturgiska beläsenhet och säkra omdöme, även om understundom uppfattningarna om ändrings-förslagens värde kunna gå isär. Med skärpa framhåller författaren vid upprepade tillfällen kravet på de-tempore-principens genomförande i helt annan utsträckning, än vad kommitterade gjort. På en punkt känner dock undertecknad ett behov av att anmäla reservation mot författarens omdöme, och det gäller förslaget stilistiska ändringar, framför allt i bönerna. Om dem säger förf. (sid. 8): »... vid alla mer eller mindre stilistiskt moderniserade ändringar måste hållas i tankarna, att bönerna just genom omedelbarhet och enkelhet skola söka vara böner ej blott för ett vid den kyrkliga stilen vant fåtal, utan för största möjliga antal bedjande församlingsmedlemmar» och (sid. 12) »Borttagandet av ålderdomliga uttryck, som, om än så bibliska och värderika, dock i en för allmän gudstjänst avsedd bön verka främmande och svårtillgängliga, är också att gilla.» Här föreligger dock en stor fara, att genom sådana stilistiska ändringar bönerna urvattnas till sitt innehåll, så att för kristendomen väsentliga tankar försvinna ur församlingens medvetande. I trettondagsbönen finnes ett exempel på huru en stilistisk förändring medfört en saklig förskjutning. Handbokens ord: »Du har sänt